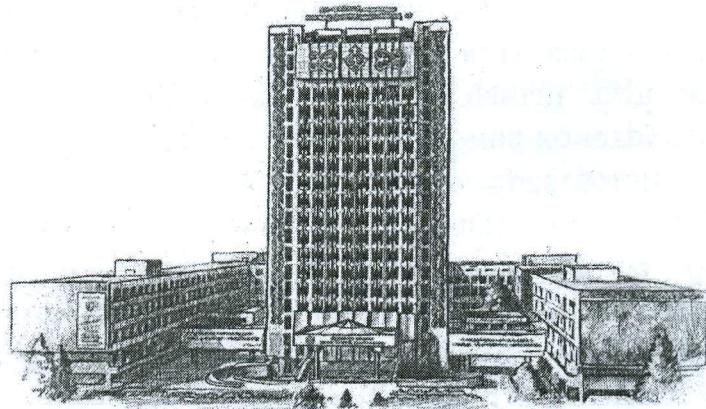

ISSN 1563-0234 • Индекс 75868; 25868

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы
ҚАЗАҚ ҰЛТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ

AL-FARABI KAZAKH
NATIONAL UNIVERSITY

ХАБАРШЫ

ГЕОГРАФИЯ СЕРИЯСЫ

ВЕСТНИК

СЕРИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКАЯ

BULLETIN

GEOGRAPHY SERIES

2(41) 2015

<i>Бексеитова Р.Т., Қожасалимов</i>	
Платформалық-денудациялық жазықтардағы эколого-геоморфологиялық жүйелердің болінуіндегі морфоклиматтық фактор (Орталық Қазақстан)	104
<i>Мамутов Ж.У., Керимбай Н.Н., Какимжанов Е.Н., Шокпарова Д.К.</i>	
ГИС-технологии при проектировании адаптивно-ландшафтной системы земледелия (на примере Алматинской области Карасайского района) 110	
3-бөлім	Раздел 3
Экзоморфогенез үдерістерін басқару	Мониторинг, прогноз и управление процессами
және бақылау, болжая	экзоморфогенеза
<i>Веселова Л.К., Қожахметова У.К.</i>	
Экзодинамические процессы Кокшетауской возвышенности.....	120
<i>Бексеитова Р.Т., Тұмажсанова С.О.</i>	
Орталық Қазақстан табиги ортасының қауіпсіздік мәселеі.....	126
<i>Қарағұлова Р.К., Түлебаева А.Р., Толепбаева А.К.</i>	
Оценка, мониторинг состояния растительного покрова Алакольского заповедника и картографирование с применением ГИС технологии	132
<i>Бексеитова Р.Т., Қожасалимов F.</i>	
Жамбыл облысы Жуалы ауданын ландшафттық картографиялау	140
<i>Ыстықул К.А., Середович В.А., Байсурин Ж.Д.</i>	
Технология исследования лавиноопасных склонов с применением наземного лазерного сканера	144
<i>Байшоланов С.С., Мусатаева Г.Б., Павлова В.Н., Муканов Е.Н., Чернов Д.А., Жакиева А.Р.</i>	
Оценка агроклиматических ресурсов Северо-Казахстанской области.....	150
<i>Issanova G.T., Bazarbayeva T.A., Ustemirova A.M.</i>	
Dust and sand storms in the Aral Sea region	160
<i>Kaldybayev A.A., Vilesov E.N., Issanova G.T.</i>	
Understanding the rapid shrinkage of glaciers in the Karatal river basin.....	166
<i>Тажибаева Т.Л., Абугалиева А.И., Сальников В.Г., Полякова С.Е., Турулина Г.К., Асылбекова А.А.</i>	
Методические подходы к картированию зон производства яровой пшеницы в Казахстане 174	
4-бөлім	Раздел 4
Геодезиядағы заманауи мәселелер	Современные проблемы в геодезии
<i>Сарыбаев Е.С.</i>	
Модель распределения для крайне асимметричных типов формообразования частот значений геопризнаков	198
<i>Сарыбаев Е.С.</i>	
Топографиялық массивтерінің морфометриялық белгілерінің күрделілік сипаттамасын бағалау әдістері	206
<i>Шәкиева Г.С., Касымканова Х.М..</i>	
Геодезическое обеспечение реконструкции автомобильных дорог	214
<i>Земцова А.В., Кузнецова И.А.</i>	
Спутниковая система межевания земель Алматинской области.....	220
<i>Бастаубаева Ж.Ж., Байдаулетова Г.К., Ақырат А.</i>	
Құрылых жағдайында геодезиялық өлшеудің сенімділігін қамтамасыз ету.....	230
<i>Асылбекова А.А., Абдықадыров Е.К..</i>	
Алматы-Корғас тас жолы құрылышындағы топо-геодезиялық жұмыстар	234

Бексейтова Р.Т.,
Тұмажанова С.О.

**Орталық Қазақстан табиғи
ортасының қауіпсіздік
мәселесі**

Bekseitova R.T.,
Tumazhanova S.O.

**Security issues environment
Central Kazakhstan**

Орталық Қазақстанның табиғи ортасы компоненттерінің қауіпсіздік мәселесі, біріншіден, қатты пайдалы қазбалардың ұзак, уақыт бойы өндірілүмен және осыған байланысты энергиялық пен су ресурстарының көптен шығындануы, екіншіден, тау-кен өндірісінде ескі технологиялардың өлі күнге дейін қолдануы. Қатты пайдалы қазбалардың өндірілүмен байланысты жұмыстар кешені тау-кен аудандарында және көршілес аумағында табиғи жағдайлардың барлық, компоненттерінің өзгерүнне апарады.

Түйін сөздер: қатты пайдалы қазбалар, субаридті и аридті жағдайлар, тау-кен өндірісі, рудаларды өндіру өдісі, бедердің морфологиясы, ластану, жерасты және жербеті сулары, тау-кен өндірісінің қалдықтары, металургиялық, өнеркәсіп, литогендік негіз, техногендік әсер.

The urgency of the security components of the environment in Central Kazakhstan is due, firstly, the long-term development of solid minerals and, in this regard, the huge costs of energy and water resources, and secondly, the use of outdated technologies mining. The complex of works on extraction of solid minerals leads to a change of the whole complex of natural conditions in the areas of mining and border lands.

Key words: solid minerals, subarid and arid conditions, mining production, the method of extraction of ores, the morphology of the relief, groundwater and surface water, dumps, metal industry, lithogenic basis, technological impact.

Актуальность проблемы безопасности компонентов природной среды Центрального Казахстана обусловлена, во-первых, длительной разработкой твердых полезных ископаемых и, в связи с этим, огромными затратами энергетических и водных ресурсов, во-вторых, использованием устаревших технологий горных разработок. Комплекс работ по добыче твердых полезных ископаемых приводит к изменению всего комплекса природных условий в районах горных разработок и приграничных землях.

Ключевые слова: твердые полезные ископаемые, субаридные и аридные условия, горнорудное производство, способ добычи руд, морфология рельефа, загрязнение, подземные и поверхностные воды, горный отвал, металлургическая промышленность, литогенная основа, техногенное воздействие.

Бексейтова Р.Т.,
Тұмажанова С.О.
**О проблеме безопасности
природной среды
Центрального Казахстана**